

Опорний заклад Демидівський ліцей
Демидівської селищної ради Рівненської області

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання педагогічної ради
опорного закладу Демидівського ліцею
від 28.08.2024 за №9

УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА

Навчальна програма для 7-го класу

Розроблена на основі модельної навчальної програми
«Українська література. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти
(авт. Яценко Т. О., Пахаренко В. І., Слижук О. А., Тригуб І. А.)

Укладачі Онищук Л.М., Улянич О.Я.

2024

ВСТУПНА ЧАСТИНА

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчання української літератури спрямовано на вироблення в учнів/учениць усталеної потреби читання високохудожніх надбань класичної та сучасної української літератури, здатності до осмисленого сприйняття зображеного у творах, уміння висловлювати власну критичну думку про прочитане та застосовувати здобуті предметні знання й читацькі вміння для практичного розв'язання проблем.

Навчальна програма з української літератури для 7 класу укладена відповідно до норм Закону України «Про повну загальну середню освіту» (2020), вимог Державного стандарту базової середньої освіти (2020), Типової освітньої програми (2021). Також ураховано Робочий навчальний план ОЗ Демидівського ліцею. **Програму створено на основі модельної навчальної програми «Українська література. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Яценко Т. О., Пахаренко В. І., Слижук О. А., Тригуб І. А.), рекомендованої Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 № 883).**

У контексті сучасних освітніх пріоритетів **мета** навчання української літератури – розвиток компетентних учнів-читачів та учениць-читачок, здатних до творчої самореалізації в сучасному цифровому суспільстві, виховання національно свідомих громадян України, формування патріотизму, гуманістичного світогляду, національних і загальнолюдських цінностей на прикладі високохудожніх надбань класичної та сучасної української літератури.

Відповідно до мети визначено **завдання** навчання української літератури – ознайомлення учнів/учениць із високохудожніми творами класичної та сучасної української літератури різних родів, жанрів; розвиток художнього сприймання навколишнього світу; формування вмінь аналізувати та інтерпретувати художні твори з урахуванням їх жанрової специфіки, історичного, соціокультурного, мистецького контексту та світоглядної позиції письменника/письменниці; оволодіння теоретико-літературними поняттями для цілісного осмислення художніх творів; поглиблення вмінь самостійної дослідницької діяльності; розвиток творчих здібностей, усного й писемного мовлення; удосконалення навичок виразного читання; збагачення емоційно-чуттєвого досвіду та естетичних смаків; підвищення рівня загальної культури учнів/учениць.

Структура програми включає *результативні, змістові та процесуальні* складники. Рубрика «*Очікувані результати*» розроблена згідно з чотирма групами вимог до обов'язкових результатів навчання, що індексовані в Державному стандарті базової середньої освіти щодо мовно-літературної освітньої галузі. У програмі *очікувані результати навчання* конкретизовано з чітким зазначенням індексу в послідовності: усна взаємодія (*слухання*); сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання текстів (*читання*); висловлювання думок, ставлень (*говоріння*); власна мовна творчість (*письмо*).

Змістовий складник – рубрика «*Зміст навчального предмета*» – це різножанрові художні твори для *текстуального* вивчення і *позакласного* читання. Їх добір зроблено з урахуванням художньої вартісності, ідейно-тематичної значущості, вікових особливостей естетичного сприймання підлітків, їхніх читацьких інтересів і пізнавальних можливостей. Змістове наповнення програми орієнтоване на результативне досягнення задекларованих в Державному стандарті базової середньої освіти очікуваних результатів навчання української літератури на базовому предметному циклі.

Твори для позакласного читання (ПЧ) подано до кожного тематичного розділу програми. Вони ідейно-тематично співвідносяться з художніми творами для текстуального опрацювання, що сприятиме поглибленому засвоєнню учнями/ученицями навчальних тем. Учителі/вчительки мають змогу формувати коло читання учнів/учениць упродовж усього навчального року та, орієнтуючись

на їхні читацькі інтереси, а також власні методичні напрацювання, проводити один-два уроки позакласного читання на семестр у межах певного тематичного розділу. У програмі вказана кількість годин на вивчення кожного розділу.

Курс української літератури побудовано як логічно обґрунтоване продовження вивчення художніх творів за *тематично-жанровим принципом* із дотриманням *хронологічної послідовності* щодо презентації письменницьких персоналій у межах тематичного розділу. Опрацювання навчального матеріалу із його поступовим ускладненням на основі ідейно-тематичних і жанрових зв'язків зумовлене віковими особливостями художнього сприймання семикласниками/семикласницями.

Зміст навчальної програми включає художні твори про історичне минуле України, українську ідентичність, на воєнну тематику, про формування характеру та життєві випробування особистості. Також представлено твори, що викликають жвавий читацький і пізнавальний інтерес у семикласників/семикласниць. Їх цікавлять детективні, пригодницькі та фантастичні твори, а також твори про розкриття підліткових тем, зокрема взаємин із ровесниками й людьми старшого покоління, пригоди, фантастика, перше кохання тощо.

Вивчення української літератури представлено такими тематичними розділами: «Вступ», «Пісенна лірика», «Історичне минуле України», «Ми – українці!», «Характер і доля людини», «Краса людських взаємин», «Літературний детектив», «Пригоди і гумор», «Фантастичні пригоди та фентезі», «Література рідного краю», «Найцікавіше з літературних новинок», «Узагальнення та систематизація вивченого».

Для *текстуального розгляду* рекомендовано твори, що ввійшли до «золотого» фонду української класики для читання старшими підлітками: лірика Тараса Шевченка, Богдана Лепкого, Василя Симоненка, Ліни Костенко, епічні твори Івана Франка, Володимира Винниченка, Андрія Чайковського, Анатолія Дімарова, Григора Тютюнника та ін. Також рекомендовано твори *сучасних українських письменників*, зокрема Галини Пагутяк, Андрія Кокотюхи, Наталки Малетич, Катерини Штанко та ін.

Тематичні рубрики «Література рідного краю», «Найцікавіше з літературних новинок», а також «Узагальнення та систематизація вивченого» є усталеними як для адаптаційного, так і базового предметного циклів навчання української літератури. Навчальний час, що передбачений розділом «Найцікавіше з літературних новинок», орієнтований на системне проведення уроків щодо ознайомлення з художніми творами сучасної української літератури за вибором учителя/вчительки та учнів/учениць.

У програмі визначено *теоретико-літературні поняття* (ТЛ), формування та поглиблення яких відбувається у процесі читання, аналізу та інтерпретації художніх творів.

У рубриці «*Мистецький контекст*» запропоновано твори живопису, музики, скульптури, кіно тощо, що мають ідейно-тематичну спорідненість із виучуваними текстами української літератури або ж є їх інтерпретацією в інших видах мистецтва. Контекстний розгляд художніх творів сприятиме їх цілісному осмисленню учнями/ученицями.

До кожного тематичного розділу програми рекомендовано *види організації навчальної діяльності* різного рівня складності: репродуктивні, пізнавально-пошукові, дослідницькі та творчі. Рубрика орієнтує на широке використання як традиційних, так і інноваційних методів, прийомів і форм опрацювання художніх творів і навчального матеріалу, урахування особливостей очного, змішаного та дистанційного навчання, методичного стилю вчителя/вчительки, які мають широкі можливості для виявлення творчої ініціативи щодо ефективного досягнення очікуваних результатів навчання літератури.

ОСНОВНА ЧАСТИНА

7 клас
(70 год, 2 год на тиждень)

Текстуальне вивчення творів – 58 год.

Розвиток мовлення – 4 год (у межах годин на текстуальне вивчення)

Література рідного краю – 2 год.

Позакласне читання – 4 год.

Виразне читання – 4 год

Повторення та узагальнення – 2 год.

№ н/п	К-ть год	Зміст навчального матеріалу	Очікувані результати навчання	Вид навчальної діяльності
I семестр				
ВСТУП				
1 год				
1	1	<p>Художній твір як явище мистецтва. Функції мистецтва.</p> <p>Текстуально вивчені в 6 класі та самостійно прочитані учнями/ученицями художні твори.</p> <p><i>ТЛ: літературний твір, автор, читач; роди та жанри літератури, тема, ідея мотив, конфлікт і композиція художнього твору (повторення та поглиблення).</i></p> <p><i>МК: образотворче мистецтво – О. Богомазов «Портрет дівчинки, яка читає книжку (Дочка художника)», О.Шовкуненко «Весняний ранок».</i></p> <p><i>ПЧ: самостійно прочитані учнями/ученицями художні твори.</i></p>	<p>Свідомо слухає навчальну інформацію про художній твір як явище мистецтва, функції мистецтва; [9 МОВ 1.1.1]</p> <p>вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення; [9 МОВ 1.1.2-1]</p> <p>розуміє та відтворює зміст інформації про художній твір як явище мистецтва, функції мистецтва, теоретико-літературні поняття (літературний твір, автор, читач; роди та жанри літератури, тема, ідея мотив, конфлікт і композиція художнього твору) на прикладі прочитаних літературних творів і творів інших видів мистецтва; [9 МОВ 1.1.2-2]</p> <p>формулює уточнювальні запитання до почутого для його розуміння; [9 МОВ 1.1.2-4]</p> <p>аргументовано зіставляє почуте із життєвим досвідом; [9 МОВ 1.4.5-1]</p> <p>робить висновки на основі аналізу та інтерпретації прочитаних художніх творів; [9 МОВ 2.2.7]</p> <p>висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані новою навчальною інформацією та прочитаними художніми творами; [9 МОВ 2.3.2-1]</p> <p>представляє текстову інформацію з одного або кількох джерел, комбінуючи різні способи і засоби візуалізації змісту; [9 МОВ 2.6.1-2]</p> <p>виконує різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Асоціативна-хмаринка щодо художнього твору як явища мистецтва (слова-асоціації, характерні ознаки). • Створення ментальної мапи • «Основні роди й жанри літератури». • Дискусія через проблемне запитання • «Якими повинні бути сучасні читачі/читачки?» »

			спілкування; [9 МОВ 3.2.2-1] обстоює власну позицію щодо порушеної проблеми, аналізуючи та узагальнюючи різні погляди та ідеї. [9 МОВ 3.1.2-3]	
ПІСЕННА ЛІРИКА				
9 год				
2	2	<p>Народнопісенна лірика. Народні соціально-побутові пісні, їх різновиди (<i>огляд</i>). Народні козацькі пісні «Ой на горі та й женці жнуть», «Ой у лузі та ще й при березі...», «Та вже років двісті...» (<i>за вибором учителя/вчительки</i>). Відображення в народних піснях життя й побуту козаків, їхньої героїчної вдачі. Поєднання громадянських і родинних мотивів, емоційна наснаженість, художня образність фольклорних творів.</p> <p>ТЛ: <i>народнопісенна лірика, соціально-побутові пісні та їх види, художній паралелізм, постійний епітет.</i></p> <p>МК: <i>музика – народні пісні «Ой, на горі, та й женці жнуть», М.Лисенко «Запорізький марш», Є.Адамцевич «Запорізький марш» (обробка та оркестровка В.Гуцала), Б.Школовий «Українська сюїта», «Їхав Козак на війноньку» (слова – народні, музика і виконання – рок-гурт «Гайдамаки»); образотворче мистецтво – І.Репін «Запорожці пишуть листа турецькому султану», С.Васильківський «Запорожець», «Козак в степу», А. Куцаченко «У плавнях», О.Поляков «Запорожці в плавнях», «Бій запорозьких чайок із турецькими галерами».</i></p>	<p>Свідомо слухає соціально-побутові пісні та навчальну інформацію про їх різновиди; [9 МОВ 1.1.1] відповідає на запитання за змістом навчального матеріалу; [9 МОВ 1.1.2-1] формулює уточнювальні запитання для розуміння навчальної теми; [9 МОВ 1.1.2-4] визначає мотив, порушені в художніх творах проблеми; [9 МОВ 1.4.1] читає виразно народнопісенну лірику; [9 МОВ 2.1.1-1] сприймає тексти соціально-побутових пісень відповідно до особливостей національної культури; [9 МОВ 2.1.3] інтегрує інформацію, подану в різні способи (словесну, графічну, числову тощо), у межах одного або кількох текстів у цифровому середовищі; [9 МОВ 2.2.5] формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу соціально-побутових пісень; [9 МОВ 2.2.7-1] коментує власні почуття під час читання різновидів соціально-побутових пісень, аналізує вплив художніх виражальних засобів на емоційно-естетичне сприйняття народнопісенної лірики; [9 МОВ 2.3.2-1] пояснює естетичну та мистецьку цінність прочитаних творів у культурно-історичному контексті; [9 МОВ 2.3.3] використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел; [9 МОВ 2.5.1-1] створює на основі вивченого навчального матеріалу власний або колективний медійний продукт; [9 МОВ 2.7.2-1] виконує різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування; [9 МОВ 3.2.2-1]</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Виразне читання соціально-побутових пісень. • Аналітико-синтетична робота з текстом (визначення мотиву, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, мистецький контекст). • Структурування вивченого з теми у вигляді таблиці-опори, схеми, ментальної мапи. • Створення медіаконтенту (відео інтерпретації авторського читання чи співу народних пісень у стилі сучасних запитів соціальних мереж). • Сенкан або діаманта. • Прослуховування записів соціально-побутових пісень з вуст старожилів або сучасних музичних та відео інтерпретацій. • Зустріч із

	<p>1 Народні чумацькі пісні «Ой ішов чумак з Дону», «Ой горе тій чайці» (за вибором учителя/учительки). Походження та самобутність пісень, зв'язок із українською історією. Драматизм у зображенні ситуацій мандрівного способу життя чумаків. Глибинний зміст символічного образу чайки-України.</p> <p>МК: <i>музика</i> – народна пісня «Ой ішов чумак з Дону» (слова – народні, музика і виконання – етногурт «ДахаБраха»), «Ой горе тій чайці» (слова – народні, музика та виконання – Д. Іващенко); <i>образотворче мистецтво</i> – С.Васильківський «Чумацький Ромоданівський шлях», А.Куїнджі «Чумацький шлях у Маріуполі», І.Айвазовський «Чумаки», «Чумаки на відпочинку», «Обоз у степу».</p> <p>1 Народні наймитські, рекрутські, солдатські, жовнірські та стрілецькі пісні: «Ой матінко-вишня», «В суботу пізенько», «Ой хмариться, туманиться..», «Розпрощався стрілець...» (за вибором учителя/учительки). Відображення соціальних явищ життя в Україні в різні історичні періоди. Поетичні узагальнення в пісенній ліриці, її образний світ.</p> <p>МК: <i>музика</i> – народна пісня «Ой, матінко-вишня» (слова і музика народні, виконання – Ю.Вітранюк), М. Лисенко «Українська сюїта у формі старовинних танців на основі народних пісень»; <i>образотворче мистецтво</i> –</p>	<p>аналізує особливості мови народнопісенної лірики; [9 МОВ 4.1.2-1] удосконалює власний стиль мовлення, використовуючи різні джерела. [9 МОВ 4.2.4]</p>	<p>фольклорними колективами краю.</p>
--	--	--	---------------------------------------

		<p>М.Пимоненко «В похід. Проводи козака», І. Соколов «Проводи в рекрути».</p> <p>ПЧ: Збірник українських народних пісень «Заспіваймо пісню веселеньку» (упорядник – П. Василенко).</p>		
3	1	<p>Патріотичні пісні літературного походження (за вибором учителя/учительки). Відображення в піснях героїчної боротьби українських січових стрільців.</p> <p>Богдан Лепкий «Журавлі». Автобіографічна основа пісні. Її жанрові особливості. Поетичний символ долі українських емігрантів. Популярність пісні серед січових стрільців.</p> <p>Степан Чарнецький «Ой у лузі червона калина...». Стило про письменника. Історія створення пісні-славня січових стрільців, її народнопісенна основа. Символічність образу калини, патріотичний пафос пісні. Національна українська пісенна традиція в піснях літературного походження. Нова хвиля популярності пісні в ХХІ ст.</p> <p>ТЛ: пісні літературного походження (авторські пісні).</p> <p>МК: музика – «Чуєш брате мій. (Журавлі)» (слова – Б.Лепкий, музика – Л.Лепкий, виконання – К.Цісик, Д. Гнатюк, А.Солов'яненко, В.Жданкін), «Ой у лузі червона калина...» (слова – С.Чарнецький, музика – Г.Трух, виконання – А.Хливнюк); образотворче мистецтво –</p>	<p>Свідомо слухає патріотичні пісні літературного походження та навчальний матеріал про героїчну боротьбу українських січових стрільців, УПА та сучасних поколінь українського народу за незалежність України; [9 МОВ 1.1.1]</p> <p>відповідає на запитання за змістом навчальної інформації; [9 МОВ 1.1.2-1]</p> <p>формулює уточнювальні запитання до почутого для його розуміння; [9 МОВ 1.1.2-4]</p> <p>визначає мотив, порушені в художніх творах проблеми; [9 МОВ 1.4.1]</p> <p>застосовує різні види критичного читання патріотичних пісень літературного походження; [9 МОВ 2.1.1-1]</p> <p>співвідносить зміст патріотичних пісень літературного походження з історичним і соціокультурним контекстом, світоглядною позицією їх автора; [9 МОВ 2.1.3-1]</p> <p>коментує та обґрунтовує актуальність порушених у сучасних патріотичних піснях літературного походження проблем із урахуванням власного досвіду та культурно-історичного контексту; [9 МОВ 2.2.1-1]</p> <p>поєднує подану в різні способи інформацію про патріотичні пісні літературного походження у цифровому середовищі; [9 МОВ 2.2.5-1]</p> <p>розпізнає в текстах сучасних патріотичних пісень художні виражальні засоби, ознаки авторського стилю; [9 МОВ 2.2.6-2]</p> <p>формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу текстів патріотичних пісень літературного походження; [9 МОВ 2.2.7-1]</p> <p>коментує власні почуття під час читання і враження від прочитаних текстів патріотичних пісень літературного походження, аналізує вплив виражальних засобів на</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Прослуховування та перегляд сучасних музичних і відеоінтерпретацій патріотичних пісень літературного походження. • Групова взаємодія із оформленням результатів роботи в застосунку Padlet. • Аналітико-синтетична робота з текстом (визначення мотиву, особливостей композиції, жанру, художніх засобів, мистецький контекст). • Парна або індивідуальна реалізація методу запитань Квінтіліана. • Створення ілюстрацій до пісень. • Метод «Малюємо вірш». • Створення медіаконтенту (відеокаверів авторського читання чи співу пісень у стилі сучасних

	<p>О.Шупляк «Хранителька», «Візьміть мене, лелеченьки, на свої крилята», Г.Черненко «Україна в наших серцях», О.Гайдамака «А ми тую червону калину підійmemo»; <i>кіно</i> – д/ф «Легіон. Хроніка Української Галицької Армії 1918– 1919» (режисер – Т.Химич), д/ф «Король України» (режисери – Г.Штадлер, Б. Кьольц).</p> <p>1 Пісенні твори про боротьбу УПА за незалежність України (за вибором учителя/ учительки). Олесь Бабій «Зродились ми великої години...». Славень ОУН-УПА, його патріотичний пафос. Актуальність пісні в часи збройної боротьби українців за свою незалежність.</p> <p><i>ТЛ: пафос.</i></p> <p>Микола Матола «Мій друже Ковалю...». Історія створення пісні. Змалювання звитяги вояків УПА. Розкриття їхньої тяжкої боротьби в діалозі двох повстанців.</p> <p>МК: музика – українська повстанська пісня «Мій друже Ковалю...» (слова і музика – М.Матола), марш українських націоналістів «Зродились ми великої години...» (слова – О.Бабій, музика – О.Нижанківський, виконання –хорова капела «Дударик»); <i>образотворче мистецтво</i> – Н.Хасевич дереворити «Повстанці у наступі», «Слава Україні!», Н.Серветник «12 історій про УПА».</p> <p>1 Сучасні патріотичні пісні (за вибором</p>	<p>емоційно-естетичне сприйняття тексту; [9 МОВ 2.3.2-1] обстоює власну думку про роль і місце патріотичних пісень літературного походження у культурно-історичному контексті; [9 МОВ 2.4.4-1] використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел; [9 МОВ 2.5.1-1] створює власний текст (медіатекст) наоснові вивченого навчального матеріалу; [9 МОВ 2.7.2] записує власне або чуже мовлення, використовуючи у разі потреби відповідні прийоми оптимізації викладу думок і засоби мовної виразності; [9 МОВ 3.1.1-1] виконує різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування; [9 МОВ 3.2.2-1] використовує результати власної мовотворчості для особистісного самовираження; [9 МОВ 4.2.1] удосконалює власний стиль мовлення, використовуючи різні джерела. [9 МОВ 4.2.4]</p>	<p>запитів соціальних мереж). • Створення постеру, презентації на тему «Мій топ-лист сучасних українських пісень» або «Мотиви народних пісень у сучасному українському музичному просторі».</p>
--	---	--	---

	<p><i>учителя/учительки).</i></p> <p>Святослав Вакарчук «Квіти мінних зон», «Місто Марії». Розповідь про громадську діяльність фронтмена гурту «Океан Ельзи» та пісенну творчість патріотичного спрямування. «Квіти мінних зон». Звитяжні будні українських воїнів-захисників у творі. Уславлення в пісні їхньої мужності й героїзму у протистоянні з ворогом. «Місто Марії». Пісенний образ воїнів-азовців – мужніх захисників України. Зображення стійкості героїв у протистоянні з російськими загарбниками.</p> <p><i>ТЛ: віршовий ритм (повторення та поглиблення).</i></p> <p>Петро Солодуха «Біля тополі». Присвята пісні воїнам, загиблим за долю України. Оспівування їхнього героїзму, любові до рідного краю. Національні символи у творі.</p> <p>МК: <i>музика</i> – «Біля тополі» (слова, музика і виконання – П.Солодуха), «Квіти мінних зон» (слова, музика і виконання – С.Вакарчук), «Місто Марії» (слова, музика і виконання – С.Вакарчук); <i>образотворче мистецтво</i> – Ю.Нагулко «Хризантема», А.Орлюнов «Ми є народ...».</p> <p>Олег Псюк, Іван Клименко «Стефанія». Узагальнений образ матері у пісні. Набуття піснею нових сенсів. Світова слава пісні – переможниці конкурсу «Євробачення».</p>		
--	---	--	--

1

		<p>МК: <i>музика</i> – «Стефанія» (слова – І. Клименко, О. Псюк, музика – І. Діденчук, виконання – реп-гурт «Kalush»).</p> <p>ПЧ: Левко Лепкий «Гей видно село». Збірник пісень «Співаник Українського Лицаря» (упорядники – Т. Гривул та ін.).</p>		
4	1	<i>Діагностування (у різний спосіб) прогресу набуття учнями знань і компетентностей.</i>		
ІСТОРИЧНЕ МИНУЛЕ УКРАЇНИ				
13 год				
5	1	<p>Тарас Шевченко «Розрита могила». Розповідь про подорож поета Україною 1843 р. Осмилення трагічних для Батьківщини наслідків знецінення історичної пам'яті про її героїчне минуле. Метафоричний образ незнищенності українського народу.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – О. Шупляк «Кобзар»; <i>музика</i> – «Світе тихий, краю милий («Розрита могила»)» (слова – Т. Шевченко, музика – М. Лисенко), музичний альбом «4: Шевченко» (слова – Т. Шевченко, музика і виконання – рок-гурт «Кому вниз»); <i>кіно</i> – д/ф «Кобзар. Історія однієї книги» (режисер – Т. Ткаченко, С. Сотниченко).</p>	<p>Свідомо слухає навчальну інформацію про художні твори історичної тематики та про їх авторів/авторку; [9 МОВ 1.1.1] відповідає на запитання за змістом почутого, акцентуючи увагу на важливих деталях; [9 МОВ 1.1.2-1] обговорює актуальність, жанрово-родову належність художніх творів, зв'язок із творчістю митця; [9 МОВ 1.1.2-2] формулює уточнювальні запитання для розуміння навчального матеріалу та художніх текстів; [9 МОВ 1.1.2-4] переказує художній твір докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому або фрагментах; [9 МОВ 1.2.1-1] самостійно створює конспект до навчальної теми, дає характеристику персонажів літературних творів, доцільно використовуючи цитати; [9 МОВ 1.2.2-1] самостійно передає за допомогою різних способів і засобів візуалізації власне розуміння художніх творів, структуруючи інформацію; [9 МОВ 1.2.3-1] визначає тему, основну ідею, мотив, порушені в художніх творах проблеми; [9 МОВ 1.4.1] аналізує мовні особливості художнього твору; [9 МОВ 1.4.3-1] обґрунтовує зв'язок художніх творів із власним і суспільно-історичним досвідом (підтримує діалог «читач — текст — автор») для оптимізації власної діяльності, зокрема в нових обставинах, прийняття рішень у різних ситуаціях; [9 МОВ 1.4.5-1] доречно використовує цитати з</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Виразне читання художніх творів (ланцюжком, вибірково). • Переказ прочитаного від імені одного героїв/героїнь твору. • Аналітико-синтетична робота з текстом (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї (проза), мотиву (поезія), особливостей композиції, сюжету (проза), жанру, художніх засобів, мистецький контекст). • Створення власних тестових завдань до твору. • Групова взаємодія із оформленням результатів роботи у застосунку Padlet. • Перегляд документальних фільмів про письменників.
	5	<p>Іван Франко «Захар Беркут» (скорочено). Розповідь про прозову творчість письменника, її багатогранність і тематичну розмаїтість. Історична основа повісті «Захар Беркут». Композиції твору. Основні сюжетні лінії. Ідейний зміст твору, його втілення в художніх образах. Групування персонажів. Особливості мови.</p>		

	<p><i>ТЛ: епос як рід літератури (повторення та поглиблення), героїко-романтична історична повість.</i></p> <p>МК: образотворче мистецтво – І.Труш «Трембітарі», О.Шупляк «Захар та беркут», А.Куцаченко «За мотивами повісті Івана Франка «Захар Беркут»; музика – Б. Лятошинський «Золотийобруч» (опера); кіно – х/ф «Захар Беркут» (режисер – А.Сеїтаблаєв).</p> <p>Виразне читання прозового твору.</p> <p>5 Андрій Чайковський «За сестрою» (скорочено). Коротка довідка про письменника. Тема козацтва в його історичній прозі. Історія козацької родини в повісті «За сестрою». Пригоди головного героя як основа її композиції. Характеристика персонажів. Проблема морального вибору особистості.</p> <p><i>ТЛ: прийоми змалювання художнього образу в епічному творі.</i></p> <p>МК: образотворче мистецтво – С.Васильківський «Сторожа Запорозьких Вольностей», І.Репін «Козак в степу», «Атака запорожців у степу»; музика – «Войска запорожского воїн знаменитий» (слова – Г.Грабянка, музика – Д.Туптало, виконання – гурт «Хорея Козацька»), «Їхав козак містом» (слова і музика – народні, виконання – рок-гурт «Kozak System»).</p>	<p>художніх творів для підтвердження та увиразнення власних поглядів, ідей, переконань; [9 МОВ 1.6.1-3]</p> <p>застосовує різні види критичного читання художніх творів; [9 МОВ 2.1.1-1]</p> <p>ефективно використовує складники друкованого чи цифрового текстового джерела інформації для досягнення мети читання; [9 МОВ 2.1.2]</p> <p>співвідносить зміст художнього твору з історичним контекстом, світоглядною позицією автора; [9 МОВ 2.1.3-1]</p> <p>інтегрує інформацію, подану в різні способи (словесну, графічну, числову тощо), у межах одного або кількох текстів у цифровому середовищі; [9 МОВ 2.2.5]</p> <p>формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу художніх творів; [9 МОВ 2.2.7-1]</p> <p>характеризує поведінку та причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їх вчинки та висловлювання; [9 МОВ 2.3.1-1]</p> <p>коментує власні почуття під час читання художнього твору і враження від прочитаного, аналізує вплив виражальних засобів на емоційно-естетичне сприйняття художнього тексту; [9 МОВ 2.3.2-1]</p> <p>використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел; [9 МОВ 2.5.1-1]</p> <p>використовує різні ресурси, зокрема цифрові, для розширення кола читацьких інтересів, демонструючи навички критичного мислення; [9 МОВ 2.5.3-1]</p> <p>передає тексти словесно та графічно, узагальнюючи, доповнюючи, інтерпретуючи, скорочуючи інформацію; [9 МОВ 2.6.1]</p> <p>експериментує з художнім текстом за самостійно визначеним напрямом; [9 МОВ 2.7.1]</p> <p>створює на основі прочитаного власний або колективний медійний продукт; [9 МОВ 2.7.2-1]</p> <p>виконує різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Перегляд фрагментів кіно, відео, створених на основі сюжетів художніх творів. • Порівняння літературних творів та їх екранізації. • Створення постерів/акаунті в у соціальних мережах/резюме про письменників/письменницю. • Створення постеру, аканту в соціальних мережах від імені головних героїв/героїнь із використанням цитатних характеристик. • Створення сучасного кодексу лицарської честі. • Написання есе на тему «Хто вони – лицарі сучасності?». • Створення карти подорожі героя. • Створення фанфіків (продовження історій вивчених творів). • Перегляд фрагментів кіно, відео, створених на основі сюжетів художніх творів. • Віртуальні екскурсії до літературно-меморіальних музеїв. • Написання
--	--	--	--

	1	<p>ПЧ. Андріан Кащенко «З Дніпра на Дунай». Надія Гуменюк «Білий вовк на чорному шляху». Ярослав Яріш «Самійло».</p>	<p>співпраці в різних ситуаціях спілкування; [9 МОВ 3.2.2-1]</p> <p>використовує результати власної мовотворчості для особистісного самовираження; [9 МОВ 4.2.1]</p> <p>імпровізує з художнім текстом, обстоює свою позицію та право на самовираження; [9 МОВ 4.2.2-1]</p> <p>удосконалює власний стиль мовлення, використовуючи різні джерела. [9 МОВ 4.2.4]</p>	<p>відгуків про переглянуті фільми.</p> <ul style="list-style-type: none"> Написання власних епізодів лицарських турнірів та театральна інтерпретація.
6	1	<p><i>Діагностування (у різний спосіб) прогресу набуття учнями знань і компетентностей.</i></p>		
<p>МИ – УКРАЇНЦІ!</p> <p>6 год</p>				
7	1	<p>Василь Симоненко «Лебеді материнства». Нарис життя і творчості поета. Патріотичні почуття ліричного героя в основі поезії. Звернення до наступних поколінь українців. Засоби творення художнього образу в ліричному творі.</p> <p><i>ТЛ: жанри лірики, патріотична лірика; художні засоби мови (повторення та поглиблення).</i></p> <p>МК: образотворче мистецтво – М. Білас «Лебеді материнства», С. Боднар «Лебеді материнства»; музика – «Лебеді материнства» (слова – В.Симоненко, музика і виконання – «BandurbaND»).</p>	<p>Свідомо слухає патріотичну лірику, сучасну поезію про війну та навчальну інформацію про життєпис і творчість поетів/поетес; [9 МОВ 1.1.1]</p> <p>обговорює актуальність патріотичної лірики та поезії про війну, зв'язок творів із творчістю митця/мисткині; [9 МОВ 1.1.2-2]</p> <p>формулює уточнювальні запитання до почутого для його розуміння; [9 МОВ 1.1.2-4]</p> <p>визначає мотив, порушені в художніх творах проблеми; [9 МОВ 1.4.1]</p> <p>аналізує жанри лірики; [9 МОВ 1.4.3-1]</p> <p>обґрунтовує зв'язок художніх творів із власним і суспільно-історичним досвідом (підтримує діалог «читач – текст – автор») для оптимізації власної діяльності, зокрема в нових обставинах, прийняття рішень у різних ситуаціях; [9 МОВ 1.4.5-1]</p> <p>логічно і послідовно презентує в доцільній жанровій формі власні погляди, ідеї, переконання, підкріплюючи їх аргументами та наводячи доречні приклади із власного або суспільно-історичного досвіду; [9 МОВ 1.6.1-1]</p> <p>доречно використовує цитати з художніх творів для підтвердження та увиразнення власних поглядів, ідей, переконань; [9 МОВ 1.6.1-3]</p> <p>застосовує різні види критичного читання поезії; [9 МОВ 2.1.1-1]</p> <p>інтегрує інформацію, подану в різні способи (словесну, графічну, числову тощо), у межах одного або кількох текстів у цифровому середовищі; [9 МОВ 2.2.5]</p> <p>розпізнає в ліричних творах</p>	<ul style="list-style-type: none"> Виразне читання поетичних творів, вивчення напам'ять. Мелодекламація поезії. Кадрування художнього твору. Аналітико-синтетична робота з текстом (визначення мотиву, особливостей композиції, жанру, художніх засобів, мистецький контекст). Характеристика образу ліричного героя. Підготовка щоденника думок (цитата – коментар). Підготовка ілюстрацій, асоціативного куца, презентацій, відеороликів до поетичних творів. Створення візуального контенту, презентацій про
	2	<p>Сучасна українська поезія про війну (за вибором учителя/вчительки). Мотиви поезії, образи, художня майстерність у вираженні почуттів і переживань (огляд).</p> <p><i>ТЛ: стопа, двоскладові віршові розміри: ямб, хорей (повторення та поглиблення), строфа, катрен і дистих.</i></p>		

	<p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – О.Шупляк «Велика битва України з Мордором. 2022. (версія 2.0)», «Зло має бути знищене», Б. Куркуль «Світанок», М. Дьяченко серія патріотичних портретів «Хрещення вогнем», Ю.Шаповал «В цілковитій безпеці», «Together»; <i>фотомистецтво</i> – В.Ясинська «Портрет солдата», О. Зеліско «Квіти побитої землі»; <i>музика</i> – «Не твоя війна» (слова, музика і виконання – С.Вакарчук), «Повертайся живим» (слова, музика і виконання – С. Тарабарова), «Українська лють» (адаптація італійської народної пісні «Bella Ciao», виконання –Х. Соловій), «Азовсталь» (слова – С.Соловій, музика і виконання – рок-гурт «Kozak System»), «Не сумуй» (слова і музики – О.Рожко), «Фортеця Бахмут» (слова – Т. Тополя, музика – С.Вусик) та ін.</p> <p>Виразне читання</p> <p>1 напам'ять поетичного твору.</p> <p>1 ПЧ. Олександр Олесь «О слово рідне!» Максим Рильський «Мова». Василь Симоненко «Я не бував за дальніми морями». Дмитро Білоус «Якщо з українською мовою...» Ірина Небеленчук «Україно моя!»</p>	<p>зображувально-виразальні засоби; [9МОВ 2.2.6-2] формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу поетичних творів; [9 МОВ 2.2.7-1] коментує власні почуття і враження від прочитаної поезії, аналізує вплив виразальних засобів на її емоційно-естетичне сприйняття; [9 МОВ 2.3.2-1] використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел; [9 МОВ 2.5.1-1] використовує різні ресурси, зокрема цифрові, для розширення кола читачьких інтересів, демонструючи навички критичного мислення; [9 МОВ 2.5.3-1] передає тексти словесно та графічно, узагальнюючи, доповнюючи, інтерпретуючи, скорочуючи інформацію; [9 МОВ 2.6.1] створює самостійно тексти, використовує різні форми їх презентації для досягнення відповідної комунікативної мети; [9 МОВ 3.1.5-1] виконує різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування; [9 МОВ 3.2.2-1] використовує результати власної мовотворчості для особистісного самовираження; [9 МОВ 4.2.1] удосконалює власний стиль мовлення, використовуючи різні джерела. [9 МОВ 4.2.4]</p>	<p>Другу світову війну, Голокост, російсько-українську війну.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Дискусія на теми: «Сучасні українці – творці свободи», «Війна за право бути собою: пошук паралелей», «Перемога добра та людських цінностей: досвід ХХ століття». • Створення ілюстрацій до поетичних творів/графічних символів/художніх трактувань. • Створення медіаконтенту (відео інтерпретації авторського читання у стилі сучасних запитів соціальних мереж). • Віртуальні екскурсії до літературно-меморіальних музеїв пам'яті жертв репресій, Голокосту, війни. • Пошук сучасних поезій про війну та створення художнього відгуку. • Написання творчої роботи на основі метафори з поезії.
--	---	--	--

				<ul style="list-style-type: none"> • Написання листа або уривка з щоденника «Війна очима дитини». • Написання есею на одну із тем: «Життя – найвища цінність», «Внутрішнє щастя – усвідомлення повноти життя крізь призму випробувань». • Створення власних віршів.
8	1	<i>Діагностування (у різний спосіб) прогресу набуття учнями знань і компетентностей.</i>		
ЛІТЕРАТУРА РІДНОГО КРАЮ				
1 год				
9	1	<p>Художні твори літератури рідного краю (за вибором учителя/вчительки та учнів/учениць).</p> <p>Ознайомлення з творами письменників/письменниць рідного краю, тематично спорідненими із вивченими художніми текстами в I семестрі.</p> <p>МК: твори мистецтва рідного краю.</p>	<p>Свідомо слухає твори літератури рідного краю; інформацію про життя та творчість їх авторів/авторок; [9 МОВ 1.1.1-1]</p> <p>обговорює актуальність, жанрово-родову належність художніх текстів, їх ідейно-тематичні, естетичні особливості з творчістю митця; [9 МОВ 1.1.2-2]</p> <p>фіксує почуту навчальну інформацію для оптимізації запам'ятовування, розуміння та подальшого використання; [9 МОВ 1.2.2]</p> <p>визначає тему, ідею, проблеми, порушені у художніх творах; [9 МОВ 1.4.1]</p> <p>інтегрує почуте із власним і суспільно-історичним досвідом; [9 МОВ 1.4.5]</p> <p>виявляє і передбачає емоційні реакції в різних ситуаціях спілкування; [9 МОВ 1.8.1 -1]</p> <p>застосовує різні види критичного читання художніх творів літератури рідного краю; [9 МОВ 2.1.1 -1]</p> <p>інтегрує інформацію, подану в різні способи (словесну, графічну, числову тощо) , у межах одного або кількох текстів у цифровому середовищі; [9 МОВ 2.2.5]</p> <p>формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу та інтерпретації прочитаних художніх творів літератури рідного краю; [9 МОВ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Аналітико-синтетична робота з текстом твору (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї (проза), мотиву (поезія), особливостей композиції, сюжету (проза), жанру, художніх особливостей, мистецький контекст). • Відвідування літературно-меморіальних музеїв. • Створення візуального постеру/презентації/інтерактивної платформи про прочитаний твір української літератури. • Конференція-обговорення прочитаного. • Створення

			<p>2.2.7 -1] характеризує поведінку та причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їх вчинки та висловлювання; [9 МОВ 2.3.1 -1] коментує власні враження від прочитаного, аналізує вплив виражальних засобів на емоційно - естетичне сприйняття тексту ; [9 МОВ 2.3.2 -1] самостійно добирає художні твори письменників/письменниць рідного краю різних стилів і жанрів відповідно до мети читання; [9 МОВ 2.5.1] передає художній текст словесно та графічно, узагальнюючи, інтерпретуючи; [9 МОВ 2.6.1] створює самостійно тексти, використовує різні форми їх презентації для досягнення відповідної комунікативної мети; [9 МОВ 3.1.5-1] бере участь в онлайн-взаємодії, виконуючи різні ролі в невеликих групах і використовуючи типові стратегії співпраці в різних ситуаціях. [9 МОВ 3.2.2]</p>	<p>буктрейлеру/від ео рекомендації про прочитану книжку.</p>
--	--	--	--	--

НАЙЦІКАВІШЕ З ЛІТЕРАТУРНИХ НОВИНОК

1 год

10	1	<p>Художні твори сучасної української літератури (<i>за вибором учителя/учительки та учнів/учениць</i>).</p> <p>МК: твори сучасного українського мистецтва.</p>	<p>Свідомо слухає пізнавальну інформацію про нові твори сучасної української літератури та їх авторів/авторок; [9 МОВ 1.1.1-1] бере активну участь у комунікації, використовуючи прийоми комунікативної взаємодії відповідно до мети та ситуації спілкування; [9 МОВ 1.1.2] фіксує почуте повідомлення про літературні новинки для запам'ятовування, розуміння та подальшого використання; [9 МОВ 1.2.2] окреслює тематику і проблематику почутої інформації про нові твори української літератури для подальшої інтерпретації; [9 МОВ 1.4.1 -1] інтегрує інформацію, подану в різні способи (словесну, графічну, числову тощо), у межах одного або кількох текстів у цифровому середовищі; [9 МОВ 2.2.5] робить висновки на основі аналізу та інтерпретації кількох прочитаних</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Створення візуального постеру/презентації/інтерактивної платформи про прочитаний твір сучасної української літератури. • Конференція-обговорення прочитаного.
-----------	----------	--	--	--

			<p>літературних новинок української літератури; [9 МОВ 2.2.7]</p> <p>з'ясовує важливість і прогнозує доцільність подальшого використання інформації, здобутої з кількох художніх текстів із урахуванням прочитаного; [9 МОВ 2.4.1 -1]</p> <p>самостійно добирає тексти українських авторів/авторок різних стилів і жанрів відповідно до мети читання; [9 МОВ 2.5.1]</p> <p>бере участь в онлайн-взаємодії, виконуючи різні ролі в невеликих групах і використовуючи типові стратегії співпраці в різних ситуаціях; [9 МОВ 3.2.2]</p> <p>удосконалює власний стиль мовлення, використовуючи різні джерела. [9 МОВ 4.2.4]</p>	
УЗАГАЛЬНЕННЯ ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ВИВЧЕНОГО ЗА I СЕМЕСТР				
1 год				
11	1	<p>Текстуально вивчені та самостійно прочитані учнями/ученицями художні твори. Узагальнення та систематизація вивченого в I семестрі.</p> <p><i>ТЛ: повторення вивчених у I семестрі понять теорії літератури.</i></p>	<p>Відповідає на запитання щодо вивченого навчального матеріалу та змісту художніх творів, акцентуючи увагу на важливих деталях; [9 МОВ 1.1.2-1]</p> <p>обговорює актуальність, жанрово-родову належність художніх творів, зв'язок тексту з творчістю митців; [9 МОВ 1.1.2-2]</p> <p>самостійно передає за допомогою різних способів і засобів візуалізації власне розуміння вивченого, структуруючи інформацію; [9 МОВ 1.2.3-1]</p> <p>формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу та інтерпретації прочитаних художніх текстів; [9 МОВ 2.2.7-1]</p> <p>керує власною читацькою діяльністю, орієнтується у відповідних джерелах інформації; [9 МОВ 2.5.3]</p> <p>передає зміст вивченого, узагальнюючи, доповнюючи словесно інформацію; [9 МОВ 2.6.1-1]</p> <p>створює самостійно тексти, використовує різні форми їх презентації для досягнення відповідної комунікативної мети; [9 МОВ 3.1.5-1]</p> <p>бере участь в онлайн-взаємодії, виконуючи різні ролі в невеликих групах і використовуючи типові стратегії співпраці в різних ситуаціях; [9 МОВ 3.2.2]</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Літературні конкурси, вікторини. • Створення інтерактивних тестувань, захист творчих проєктів. • Літературна рефлексія. • Формування топ-листа творів-фаворитів за I семестр.

удосконалює власний стиль мовлення, використовуючи різні джерела. [9 МОВ 4.2.4]

II СЕМЕСТР

ХАРАКТЕР І ДОЛЯ ЛЮДИНИ

6 год

12	2	<p>Володимир Винниченко «Віють вітри, віють буйні...». Коротко про письменника, зокрема його дитячі літа. Світ дитинства в оповіданні «Віють вітри, віють буйні». Порівняльна характеристика образів дітей. Художні деталі як засоби розкриття внутрішнього світу головних героїв.</p> <p><i>ТЛ: психологічне оповідання, характер літературного героя, типовість образів-персонажів.</i></p> <p><i>МК: образотворче мистецтво – К. Трутовський «Одягають вінок», О.Пимоненко «Брід», ілюстрації до оповідання «Віють вітри, віють буйні...» (художниця-ілюстраторка Л.Горошко); музика – українська народна пісня «Та немає гірш нікому...».</i></p> <p>Ліна Костенко «Кольорові миші». Нарис життя і творчості письменниці. Проблематика поезії «Кольорові миші». Неповторність творчої особистості, її конфлікт із буденністю. Засоби розкриття характеру головної героїні.</p> <p><i>ТЛ: проблематика художнього твору.</i></p> <p><i>МК: образотворче мистецтво – І. Марчук «Абстрактна композиція».</i></p>	<p>Свідомо слухає художні твори, у яких різноаспектно розкрито характер і долю особистості, навчальну інформацію про життєпис і творчість письменників/письменниць; [9 МОВ 1.1.1] відповідає на запитання за змістом почутого навчального матеріалу та художнього твору, акцентуючи увагу на важливих деталях; [9 МОВ 1.1.2-1] формулює уточнювальні запитання щодо навчальної інформації для її розуміння; [9 МОВ 1.1.2-4] переказує художній твір докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих важливих деталях або фрагментах; [9 МОВ 1.2.1-1] самостійно створює конспект навчального матеріалу, дає характеристику персонажів літературного твору, доцільно використовуючи цитати; [9 МОВ 1.2.2-1] визначає тему, основну ідею, мотив, порушені в художніх творах проблеми; [9 МОВ 1.4.1] виявляє важливі деталі художніх творів для ілюстрування власного розуміння почутого; [9 МОВ 1.4.1-2] обґрунтовує зв'язок художнього твору із власним і суспільно-історичним досвідом (підтримує діалог «читач – текст – автор») для оптимізації власної діяльності, зокрема в нових обставинах, прийняття рішень у різних ситуаціях; [9 МОВ 1.4.5-1] доречно використовує цитати з художніх творів для підтвердження та увиразнення власних поглядів, ідей, переконань; [9 МОВ 1.6.1-3] застосовує різні види критичного читання художніх творів; [9 МОВ 2.1.1-1] використовує різні складники художніх творів, зокрема заголовки для оптимізації роботи з текстом; [9 МОВ 2.1.2-1]</p>	<ul style="list-style-type: none">• Виразне читання художніх творів.• Переказування прочитаного традиційне чи від імені героя, автора з елементами характеристики літературних персоналій або використання методу РАФТ (р – роль, а – аудиторія, ф – формат, т – тема).• Аналітико-синтетична робота з текстом (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї (проза), мотиву (поезія), особливостей композиції, сюжету (проза), жанру, художніх засобів, мистецький контекст).• Ментальна мапа відповідно до проблемних запитань творів.• Створення власних тестових завдань.• Творча проєктна групова або парна робота.• Виготовлення інформаційного мему (порівняльна
----	---	---	---	---

	<p>Виразне читання поетичного твору.</p> <p>Оксана Радушинська «Метелики в крижаних панцирах» (скорочено). Коротко про письменницю. Історія написання, символіка назви повісті. Проблема самоствердження в суспільстві особистості з інвалідністю. Розкриття характеру головної героїні, її життєва позиція, стійкість у подоланні труднощів. Сюжет та композиція, жанрові особливості твору.</p> <p><i>ТЛ: психологічна повість.</i></p> <p>МК: мистецький проект «Особлива книга для особливих дітей» (аудіокнига за повістю «Метелики у крижаних панцирах»).</p> <p>ПЧ. Євген Гуцало «Біженці», «Чорнобильська дівчина Калина». Катерина Міхаліцина «Квіти біля четвертого». Ірен Роздобудько «Арсен». Сергій Гридін «Не такий». Андрій Бачинський «140 децибелів тиші».</p>	<p>інтегрує інформацію, подану в різні способи (словесну, графічну, числову тощо), у межах одного або кількох текстів у цифровому середовищі; [9 МОВ 2.2.5]</p> <p>розпізнає в художньому творі зображувально-виражальні засоби; [9 МОВ 2.2.6-2]</p> <p>формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу художніх творів; [9 МОВ 2.2.7-1]</p> <p>характеризує поведінку та причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їх вчинки та висловлювання; [9 МОВ 2.3.1 -1]</p> <p>використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел; [9 МОВ 2.5.1 -1]</p> <p>передає художній текст словесно та графічно, узагальнюючи, інтерпретуючи; [9 МОВ 2.6.1]</p> <p>створює самостійно тексти, використовує різні форми їх презентації для досягнення відповідної комунікативної мети; [9 МОВ 3.1.5 -1]</p> <p>створює типові дописи/ медіатексти (зокрема використовуючи гіпертекстові посилання) у цифровому середовищі для обговорення особистісних і соціально важливих питань; [9 МОВ 3.2.1];</p> <p>виконує різні ролі у груповій онлайн - комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування; [9 МОВ 3.2.2 -1]</p> <p>використовує результати власної мовотворчості для особистісного самовираження. [9 МОВ 4.2.1]</p>	<p>схема жанрових ознак психологічного оповідання та психологічної повісті).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Сітка Елвермана. • Створення ілюстрацій до творів/графічних символів/художніх трактувань. • Сенкан або діаманта. • Інсценування дій героїв/героїнь з елементами пантоміми. • Створення постеру з психологічними порадами на тему: «Як сучасному підлітку залишатись собою?», відеопорадника у стилі сучасних соціальних медіа «Як підтримати дітей з особливими потребами». • Мовна конференція у форматі проекту Generation global на тему: «Мова ненависті: як запобігти». • Написання есею на тему: «Не такі як усі – толерантне ставлення до всіх членів суспільства».
<p>КРАСА ЛЮДСЬКИХ ВЗАЄМИН 7 год</p>			

13	2	<p>Анатолій Дімаров «На коні й під конем» (дві-три оповіді за вибором учителя/учительки). Розповідь про письменника. Автобіографічна основа і проблематика повісті. Лірична оповідь головного героя про його передвоєнне дитинство, шкільні будні та юнацькі роки. Образ оповідача, риси комічного у творі.</p> <p><i>ТЛ:</i> автобіографічний твір, композиція повісті (повторення та поглиблення).</p> <p>МК: образотворче мистецтво – ілюстрації до роману «На коні й під конем» (художниця-ілюстраторка – О. Воронкова).</p>	<p>Свідомо слухає художні твори, у яких різноаспектно розкрито красу людських стосунків, та навчальну інформацію про життєпис і творчість письменників/письменниць; [9 МОВ 1.1.1]</p> <p>відповідає на запитання за змістом навчального матеріалу та художніх творів, акцентуючи увагу на важливих деталях; [9 МОВ 1.1.2-1]</p> <p>обговорює актуальність, жанрово-родову належність художніх творів, ідейно-тематичні особливості, зв'язок творів із творчістю митця; [9 МОВ 1.1.2-2]</p> <p>формулює уточнювальні запитання до почутого для його розуміння; [9 МОВ 1.1.2-4]</p> <p>переказує художні твори докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих важливих деталях або фрагментах; [9 МОВ 1.2.1-1]</p> <p>самостійно створює конспект почутого, дає характеристику персонажів літературного твору, доцільно використовуючи цитати; [9 МОВ 1.2.2-1]</p> <p>знаходить потрібну інформацію, відому або нову, в одному чи кількох джерелах і використовує її відповідно до самостійно визначених цілей; [9 МОВ 1.3.1-1]</p> <p>визначає тему, основну ідею, мотив, порушені в художніх творах проблеми; [9 МОВ 1.4.1]</p> <p>виявляє важливі деталі в художніх творах для ілюстрування їх власного розуміння; [9 МОВ 1.4.1-2]</p> <p>обґрунтовує зв'язок художніх текстів із власним і суспільно-історичним досвідом (підтримує діалог «читач – текст – автор») для оптимізації власної діяльності, зокрема в нових обставинах, прийняття рішень у різних ситуаціях; [9 МОВ 1.4.5-1]</p> <p>обґрунтовує свою позицію щодо художніх творів із урахуванням власного досвіду та інформації з окремих джерел, які вважає авторитетними; [9 МОВ 1.5.1-4]</p> <p>доречно використовує цитати з художніх текстів для підтвердження та увиразнення власних поглядів, ідей, переконань; [9 МОВ 1.6.1-3]</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Виразне читання творів. • Переказ текстів за методом «Година читання». • Створення асоціативної хмаринки за тематикою творів. • Аналітико-синтетична робота з текстом (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, мистецький контекст). • Створення галереї героїв твору. • Сенкан. • Цитатний диктант. • Моделювання життєвої ситуації, відображеної в художньому творі. • Підготовка сторітелінгу (від імені письменника/письменниці розповісти про власний життєвий шлях). • Актуалізація проблем у творах через моделювання життєвих ситуацій. • Парна та групова взаємодія у
	2	<p>Григор Тютюнник «Климко» (скорочено). Нарис життя і творчості письменника. Розповідь про досвід дорослішання головного героя у воєнний час. Психологізм у розкритті характерів персонажів. Композиція і сюжет повісті, функції художніх деталей.</p> <p><i>ТЛ:</i> художня деталь (повторення та поглиблення).</p> <p>МК: кіно – х/ф «Климко» (режисер – М. Вінграновський).</p>		
	2	<p>Наталка Малетич «Щоденник ельфа» (розділ «Усе шкереберть. І в цьому є сенс»). Коротко про письменницю. Розповідь у творі про шкільні будні. Взаємини головного героя з однолітками, його почуття й переживання. Образ</p>		

		<p>оповідача. Роль родинних цінностей у становленні особистості.</p> <p>ТЛ: щоденник як жанр.</p> <p>МК: образотворче мистецтво – П. Остапенко «Рибалочки», А.Жерер «Біля старого дому», Г.Колісний «Хатинка біля річки».</p> <p>ПЧ. Віктор Близнець «Женя і Синько». Галина Кирпа «Тринадцятий місяць у році». Степан Процюк «Марійка і Костик». Марія Морозенко «Я закохалася». Галина Гузовська-Корицька «На сьомому небі від щастя».</p>	<p>застосовує різні види критичного читання художніх творів; [9 МОВ 2.1.1 - 1]</p> <p>розпізнає в художніх творах зображувально -виражальні засоби; [9 МОВ 2.2.6 -2]</p> <p>формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу художніх творів; [9 МОВ 2.2.7 -1]</p> <p>характеризує поведінку та причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їх вчинки та висловлювання; [9 МОВ 2.3.1 -1]</p> <p>висловлює власні почуття і враження від прочитання художніх творів, аналізуючи наявні в них виражальні засоби; [9 МОВ 2.3.2]</p> <p>використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел; [9 МОВ 2.5.1 -1]</p> <p>передає художні тексти словесно та графічно, узагальнюючи, доповнюючи, інтерпретуючи, скорочуючи інформацію; [9 МОВ 2.6.1]</p> <p>створює власний текст (медіатекст) на основі прочитаного; [9 МОВ 2.7.2]</p> <p>записує власне мовлення, використовуючи у разі потреби відповідні прийоми оптимізації викладу думок (різні графічні прийоми, скорочення, виділення тощо) та засоби мовної виразності; [9 МОВ 3.1.1-1]</p> <p>виконує різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування; [9 МОВ 3.2.2-1]</p> <p>використовує результати власної мовотворчості для особистісного самовираження; [9 МОВ 4.2.1]</p> <p>удосконалює власний стиль мовлення, використовуючи різні джерела. [9 МОВ 4.2.4]</p>	<p>проектній роботі.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Дискусія на тему взаємостосунків між дітьми та батьками чи близькими людьми. • Сітка Елвермана щодо моральних запитань у прочитаних творах. • Створення ілюстрацій до творів/графічних символів/художніх трактувань. • Створення буктрейлерів/від еорекомендацій щодо прочитання творів. • Написання листів-вдячності батькам чи близьким людям. • Написання власних мініновел із подальшим обговоренням у класі. • Написання есею.
14	1	<i>Діагностування (у різній спосіб) прогресу набуття учнями знань і компетентностей.</i>		
ЛІТЕРАТУРНИЙ ДЕТЕКТИВ				
7 год				
15	3	<p>Андрій Кокотюха «Гімназист і Чорна рука» (скорочено). Коротко про письменника. Таємничі пригоди у повісті «Гімназист і Чорна Рука».</p>	<p>Свідомо слухає художні детективні твори та навчальну інформацію про їх авторів/авторок; [9 МОВ 1.1.1]</p> <p>відповідає на запитання за змістом почутого; [9 МОВ 1.1.2-1]</p> <p>обговорює актуальність, жанрово-</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Виразне читання та переказ текстів за методом «Година читання».

	<p>Образ детектива, його роль у сюжеті. Простір і час, реальне і фантастичне у творі.</p> <p>ТЛ: <i>детектив (повторення та поглиблення), інтрига детективного твору.</i></p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво – ілюстрації до повісті «Гімназист і Чорна Рука» (художник-ілюстратор – І.Сулима).</i></p> <p>3 Катерина Штанко «Драconi, вперед!» (скорочено). Коротко про письменницю. Казкові персонажі та пригодницька інтрига у повісті. Становлення особистості головного героя, його захоплення та фантазії.</p> <p>ТЛ: <i>особливості композиції детективу; тема, ідея художнього твору (повторення та поглиблення).</i></p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво – ілюстрації до повісті «Драconi, вперед!» (художниця-ілюстраторка – К.Штанко).</i></p> <p>1 ПЧ. Наталка та Олександр Шевченки «Як не скарб, то пожежа». Андрій Кокотюха «Полювання на золотий кубок», «Гімназист і Вогняний змії».</p>	<p>родову належність художніх творів; [9 МОВ 1.1.2-2] формулює уточнювальні запитання до почутого для його розуміння; [9 МОВ 1.1.2-4] переказує художні твори докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих важливих деталях або фрагментах; [9 МОВ 1.2.1-1] самостійно створює конспект почутого, дає характеристику персонажів літературного твору, доцільно використовуючи цитати; [9 МОВ 1.2.2- 1] знаходить потрібну інформацію, відому або нову, в одному чи кількох джерелах і використовує її відповідно до самостійно визначених цілей; [9 МОВ 1.3.1-1] визначає тему, ідею, проблеми, порушені у художніх творах; [9 МОВ 1.4.1] виявляє важливі деталі в художніх творах для ілюстрування їх власного розуміння; [9 МОВ 1.4.1-2] обґрунтовує зв'язок художніх творів із власним і суспільно-історичним досвідом (підтримує діалог «читач – текст – автор») для оптимізації власної діяльності, зокрема в нових обставинах, прийняття рішень у різних ситуаціях; [9 МОВ 1.4.5-1] доречно використовує цитати з художніх творів для підтвердження та увиразнення власних поглядів, ідей, переконань; [9 МОВ 1.6.1-3] застосовує різні види критичного читання художніх текстів; [9 МОВ 2.1.1- 1] розпізнає в художніх творах, зображувально-виражальні засоби; [9 МОВ 2.2.6-2] формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу та інтерпретації художніх творів; [9 МОВ 2.2.7-1] характеризує поведінку та причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їх вчинки та висловлювання; [9 МОВ 2.3.1-1] висловлює власні почуття і враження від прочитання художніх творів; [9</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Кадрування улюблених епізодів твору. • Метаплан за прочитаними творами. • Аналітико-синтетична робота з текстом твору (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, мистецький контекст). • Літературний диктант. • Створення перевірних інтерактивних тестів за змістом твору. • Виготовлення інформаційного мему (схеми, таблиці, асоціативного куцця) жанрових ознак детективу. • Створення печворку. • Оформлення лепбуку. • Створення візуальної карти. • Створення криптограми. • Детективний літературний квест. • Моделювання життєвої ситуації. • Створення літературних кросвордів. • Перегляд сучасних
--	--	---	---

			<p>МОВ 2.3.2] використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел; [9 МОВ 2.5.1 -1] передає художні тексти словесно та графічно, узагальнюючи, доповнюючи, інтерпретуючи, скорочуючи інформацію; [9 МОВ 2.6.1] створює власний текст (медіатекст) на основі прочитаного; [9 МОВ 2.7.2] записує власне мовлення, використовуючи у разі потреби відповідні прийоми оптимізації викладу думок та засоби мовної виразності; [9 МОВ 3.1.1 -1] дотримується засад академічної доброчесності під час створення власних текстів; [9 МОВ 3.1.3] виконує різні ролі у груповій онлайн - комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування; [9 МОВ 3.2.2 -1] використовує результати власної мовотворчості для особистісного самовираження; [9 МОВ 4.2.1] удосконалює власний стиль мовлення, використовуючи різні джерела. [9 МОВ 4.2.4]</p>	<p>фільмових інтерпретацій детективів. • Порівняння літературних детективів із їх екранізаціями. • Написання власного детективу.</p>
--	--	--	---	--

ПРИГОДИ І ГУМОР

8 год

16	3	<p>Всеволод Нестайко «Тореадори із Васюківки» <i>(скорочено).</i> Розповідь про історію створення та літературну долю роману. Пригоди головних героїв, їхні характери. Особливості композиції, сюжету. Морально-етичні проблеми, порушені в романі. Комічне у творі.</p> <p><i>ТЛ: гумористичний роман.</i></p> <p><i>МК: образотворче мистецтво – ілюстрації до повісті «Тореадори із Васюківки» (художник-ілюстратор – А. Василенко); кіно – х/ф «Тореадори з Васюківки» (режисер –</i></p>	<p>Свідомо слухає пригодницькі та гумористичні твори, навчальну інформацію про їх авторів; [9 МОВ 1.1.1] відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення, зокрема й художніх творів, акцентуючи увагу на важливих деталях; [9 МОВ 1.1.2-1] обговорює актуальність, жанрово-родову належність художніх творів, зв'язок тексту із творчістю митця; [9 МОВ 1.1.2-2] формулює уточнювальні запитання до почутого для його розуміння; [9 МОВ 1.1.2-4] переказує художні твори докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих важливих деталях; [9 МОВ 1.2.1-1] самостійно створює конспект почутого, дає характеристику персонажів літературного твору,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Виразне читання творів. • Переказ прочитаного. • Аналітико-синтетична робота з текстом твору (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, мистецький контекст). • Кадрування твору. • Структурування вивченого з ТЛ
----	---	--	--	---

	<p>С.Зелікін).</p> <p>3 Валентин Чемерис «Вітька + Галя, або Повість про перше кохання» (скорочено). Коротко про письменника. Гумористична розповідь про дружбу і перше кохання. Групування персонажів. Жанрові й композиційні особливості повісті, засоби творення комічного.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до повісті «Вітька + Галя або Повість про перше кохання» (художник-ілюстратор – А.Василенко), С. Григорєв «Воротар», Г. Хаджинов «Діти», О. Баликова «Однокласники», Н. Кармазь «Школярі на відпочинку».</p> <p>Виразне читання прозового твору.</p> <p>ПЧ: Всеволод Нестайко «Супер «Б» з фрикадельками». Галина Малик «Злочинці з паралельного світу». Олександр Дерманський «Мері».</p>	<p>доцільно використовуючи цитати; [9 МОВ 1.2.2- 1]</p> <p>знаходить потрібну інформацію, відому або нову, в одному чи кількох джерелах і використовує її відповідно до самотійно визначених цілей; [9 МОВ 1.3.1-1]</p> <p>визначає тему, основну ідею, мотив, порушені в художніх творах проблеми; [9 МОВ 1.4.1]</p> <p>обґрунтовує зв'язок художніх творів із власним і суспільно-історичним досвідом (підтримує діалог «читач – текст – автор») для оптимізації власної діяльності, зокрема в нових обставинах, прийняття рішень у різних ситуаціях; [9 МОВ 1.4.5-1]</p> <p>доречно використовує цитати з художніх текстів для підтвердження та увиразнення власних поглядів, ідей, переконань; [9 МОВ 1.6.1-3]</p> <p>застосовує різні види критичного читання художніх творів; [9 МОВ 2.1.1-1]</p> <p>розпізнає в художніх творах зображувально-виражальні засоби, ознаки авторського стилю; [9 МОВ 2.2.6-2]</p> <p>формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу та інтерпретації художніх творів; [9 МОВ 2.2.7 -1]</p> <p>характеризує поведінку та причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їх вчинки та висловлювання ; [9 МОВ 2.3.1 -1]</p> <p>висловлює власні почуття і враження від прочитання художніх творів в; [9 МОВ 2.3.2]</p> <p>використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел ; [9 МОВ 2.5.1 -1]</p> <p>керує власною читацькою діяльністю, орієнтується у відповідних джерелах інформації ; [9 МОВ 2.5.3]</p> <p>передає художні тексти словесно та графічно, узагальнюючи, доповнюючи, інтерпретуючи, скорочуючи інформацію; [9 МОВ 2.6.1]</p> <p>створює власний текст (медіатекст) на основі прочитаного; [9 МОВ 2.7.2]</p>	<p>у вигляді таблиці-опори, схеми, інформаційного мему.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Створення асоціативної хмаринки за тематикою творів. • Сенкан/діаманта . • Актуалізація проблем у творах через моделювання життєвих ситуацій. • Літературний диктант. • Створення перевірних тестів за змістом твору. • Творча проєктна робота. • Створення акаунтів головних героїв/героїнь у соціальних мережах.
--	--	--	--

			<p>створює типові дописи/ медіатексти (зокрема використовуючи гіпертекстові посилання) у цифровому середовищі для обговорення особистісних і соціально важливих питань; [9 МОВ 3.2.1]</p> <p>виконує різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування; [9 МОВ 3.2.2-1]</p> <p>використовує результати власної мовотворчості для особистісного самовираження. [9 МОВ 4.2.1]</p>	
17	1	<i>Діагностування (у різний спосіб) прогресу набуття учнями знань і компетентностей.</i>		
ФАНТАСТИЧНІ ПРИГОДИ ТА ФЕНТЕЗИ				
7 год				
18	3	<p>Олесь Бердник «Хто зважиться – вогняним наречеться» (скорочено). Нарис про письменника. Сюжет про фантастичну мандрівку до невідомих планет. Прагнення до щасливого майбутнього, випробування на шляху до нього. Уболівання за долю планети і людства. Засоби характеротворення головних героїв.</p> <p><i>ТЛ: фантастична повість (повторення та поглиблення).</i></p> <p><i>МК: образотворче мистецтво – діорама «Український космос» за мотивами однойменної серії картин О. Шупляка (Planetarium Noosphere, м.Дніпро).</i></p>	<p>Свідомо слухає художні твори про фантастичні події та пригоди, навчальну інформацію про їх авторів/авторок; [9 МОВ 1.1.1]</p> <p>відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення, зокрема художнього твору, акцентуючи увагу на важливих деталях; [9 МОВ 1.1.2-1]</p> <p>обговорює актуальність, жанровородову належність художніх творів; [9 МОВ 1.1.2-2]</p> <p>формулює уточнювальні запитання до почутого для його розуміння; [9 МОВ 1.1.2-4]</p> <p>переказує художні твори докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих важливих деталях або фрагментах; [9 МОВ 1.2.1-1]</p> <p>самостійно створює конспект почутого, дає характеристику персонажів літературного твору, доцільно використовуючи цитати; [9 МОВ 1.2.2- 1]</p> <p>знаходить потрібну інформацію, відому або нову, в одному чи кількох джерелах, зокрема й у художніх текстах, і використовує її відповідно до самостійно визначених цілей; [9 МОВ 1.3.1-1]</p> <p>визначає тему, основну ідею, мотив, порушені в художніх творах проблеми; [9 МОВ 1.4.1]</p> <p>виявляє важливі деталі почутого повідомлення (зокрема, художнього тексту) для ілюстрування власного розуміння почутого; [9 МОВ 1.4.1-2]</p> <p>обґрунтовує зв'язок художніх творів із</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Виразне читання творів. • Переказ прочитаного у форматі методу «Година читання». • Метаплан за прочитаними творами. • Аналітико-синтетична робота з текстом твору (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, мистецький контекст). • Кадрування твору. • Літературний диктант. • Створення перевірних тестів за змістом твору. • Мінідиспут щодо моральних виборів героїв/героїнь. • Галерея/акаунт героїв/героїнь у
	3	<p>Галина Пагутяк «Королівство» (скорочено). Розповідь про письменницю. Роман про родинні цінності. Міфологічний світ, протистояння добра і зла як основа твору. Становлення характеру головної героїні. Тема значущості книжки в житті людини. Фантастичні істоти у творі.</p>		

	<p>ТЛ: роман-фентезі.</p> <p>МК: образотворче мистецтво – ілюстрації до роману «Королівство» (художники-ілюстратори – Ф. Сергєєв, Н. Котилевська), В. Хом'як «Забавні коти», Є.Гапчинська «Дівчинка і кіт».</p> <p>ПЧ. Олесь Бердник «Зоряний корсар». Зірка Мензатюк «Дике літо в Криму». Олександр Гаврош «Неймовірні пригоди Івана Сили, найдужчої людини світу». Галина Пагутяк «Втеча звірів, або Новий бестіарій». Марина Павленко «Русалонька із 7-В». Мія Марченко «Місто Тіней». Наталія Дев'ятко «Легенда про юну Весну».</p>	<p>власним і суспільно-історичним досвідом (підтримує діалог «читач – текст – автор») для оптимізації власної діяльності, зокрема в нових обставинах, прийняття рішень у різних ситуаціях; [9 МОВ 1.4.5-1]</p> <p>обґрунтовує свою позицію щодо художніх творів із урахуванням власного досвіду та інформації з окремих джерел, які вважає авторитетними; [9 МОВ 1.5.1- 4]</p> <p>доречно використовує цитати художніх творів для підтвердження та увиразнення власних поглядів, ідей, переконань; [9 МОВ 1.6.1-3]</p> <p>застосовує різні види критичного читання художніх текстів; [9 МОВ 2.1.1- 1]</p> <p>розпізнає в художніх творах, зображувально-виражальні засоби; [9 МОВ 2.2.6-2]</p> <p>формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу та інтерпретації художніх творів; [9 МОВ 2.2.7-1]</p> <p>характеризує поведінку та причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їх вчинки та висловлювання; [9 МОВ 2.3.1-1]</p> <p>висловлює власні почуття і враження від прочитання художніх творів; [9 МОВ 2.3.2]</p> <p>використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел; [9 МОВ 2.5.1 -1]</p> <p>керує власною читацькою діяльністю, орієнтується у відповідних джерелах інформації; [9 МОВ 2.5.3]</p> <p>передає художні тексти словесно та графічно, узагальнюючи, доповнюючи, інтерпретуючи, скорочуючи інформацію; [9 МОВ 2.6.1]</p> <p>створює власний текст (медіатекст) на основі прочитаного; [9 МОВ 2.7.2]</p> <p>записує власне мовлення, використовуючи у разі потреби відповідні прийоми оптимізації викладу думок (різні графічні прийоми, скорочення, виділення тощо) та засоби мовної виразності; [9 МОВ 3.1.1 -1]</p> <p>дотримується засад академічної</p>	<p>соціальних мережах.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Чат-переписка головних героїв/героїнь. • Творча проєктна робота. • Структурування вивченого з ТЛ у вигляді таблиці-опори, схеми, ментальної мапи. • Оформлення печворку. • Створення мапи подорожі. • Створення лепбуку за прочитаними творами. • Відгуки за прочитаними творами із використанням інтерактивних платформ Padlet, Mentimeter. • Створення буктрейлера/відео рекомендації про прочитану книжку.
--	--	--	---

			<p>доброчесності під час створення власних текстів; [9 МОВ 3.1.3]</p> <p>створює типові дописи/медіатексти (зокрема використовуючи гіпертекстові посилання) у цифровому середовищі для обговорення особистісних і соціально важливих питань; [9 МОВ 3.2.1]</p> <p>виконує різні ролі у груповій онлайнкомунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування; [9 МОВ 3.2.2-1]</p> <p>використовує результати власної мовотворчості для особистісного самовираження. [9 МОВ 4.2.1]</p>	
19	1	<i>Діагностування (у різний спосіб) прогресу набуття учнями знань і компетентностей.</i>		
ЛІТЕРАТУРА РІДНОГО КРАЮ				
1 год				
20	1	<p>Художні твори літератури рідного краю (за вибором учителя/вчительки та учнів/учениць).</p> <p>Ознайомлення з творами письменників/письменниць рідного краю, тематично спорідненими із вивченими художніми текстами в II семестрі.</p> <p>МК: твори мистецтва рідного краю.</p>	<p>Свідомо слухає твори літератури рідного краю; інформацію про життя та творчість їх авторів/авторок; [9 МОВ 1.1.1-1]</p> <p>обговорює актуальність, жанрово-родову належність художніх текстів, їх ідейно-тематичні, естетичні особливості з творчістю митця; [9 МОВ 1.1.2-2]</p> <p>фіксує почуту навчальну інформацію для оптимізації запам'ятовування, розуміння та подальшого використання; [9 МОВ 1.2.2]</p> <p>визначає тему, ідею, проблеми, порушені у художніх творах; [9 МОВ 1.4.1]</p> <p>інтегрує почуте із власним і суспільно-історичним досвідом; [9 МОВ 1.4.5]</p> <p>виявляє і передбачає емоційні реакції в різних ситуаціях спілкування; [9 МОВ 1.8.1 -1]</p> <p>застосовує різні види критичного читання художніх творів літератури рідного краю; [9 МОВ 2.1.1 -1]</p> <p>інтегрує інформацію, подану в різні способи (словесну, графічну, числову тощо), у межах одного або кількох текстів у цифровому середовищі; [9 МОВ 2.2.5]</p> <p>формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу та інтерпретації прочитаних художніх творів літератури рідного краю; [9 МОВ 2.2.7 -1]</p> <p>характеризує поведінку та причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їх</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Аналітико-синтетична робота з текстом твору (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї (проза), мотиву (поезія), особливостей композиції, сюжету (проза), жанру, художніх засобів, мистецький контекст). • Проектна робота. • Створення сайту/сторінок у соціальних мережах/wiki матеріалів про письменників/письменниць рідного краю. • Відвідування літературно-меморіальних музеїв • Зустрічі/онлайн конференції з сучасними письменниками/письменницями.

			<p>вчинки та висловлювання; [9 МОВ 2.3.1 -1]</p> <p>коментує власні враження від прочитаного, аналізує вплив виражальних засобів на емоційно-естетичне сприйняття тексту; [9 МОВ 2.3.2-1]</p> <p>самостійно добирає художні твори письменників /письменниць рідного краю різних стилів і жанрів відповідно до мети читання; [9 МОВ 2.5.1]</p> <p>передає художній текст словесно та графічно, узагальнюючи, інтерпретуючи; [9 МОВ 2.6.1]</p> <p>створює самостійно тексти, використовує різні форми їх презентації для досягнення відповідної комунікативної мети; [9 МОВ 3.1.5-1]</p> <p>бере участь в онлайн-взаємодії, виконуючи різні ролі в невеликих групах і використовуючи типові стратегії співпраці в різних ситуаціях. [9 МОВ 3.2.2]</p>	
--	--	--	--	--

НАЙЦІКАВІШЕ З ЛІТЕРАТУРНИХ НОВИНОК

1 год

21	1	<p>Художні твори сучасної української літератури (<i>за вибором учителя/вчительки та учнів/учениць</i>).</p> <p>МК: твори сучасного українського мистецтва.</p>	<p>Свідомо слухає пізнавальну інформацію про нові твори сучасної української літератури та їх авторів/авторок; [9 МОВ 1.1.1-1]</p> <p>бере активну участь у комунікації, використовуючи прийоми комунікативної взаємодії відповідно до мети та ситуації спілкування; [9 МОВ 1.1.2]</p> <p>фіксує почуте повідомлення про літературні новинки для запам'ятовування, розуміння та подальшого використання; [9 МОВ 1.2.2]</p> <p>окреслює тематику і проблематику почутої інформації про нові твори української літератури для подальшої інтерпретації; [9 МОВ 1.4.1 -1]</p> <p>інтегрує інформацію, подану в різні способи (словесну, графічну, числову тощо) , у межах одного або кількох текстів у цифровому середовищі ; [9 МОВ 2.2.5]</p> <p>робить висновки на основі аналізу та інтерпретації кількох прочитаних літературних новинок української літератури; [9 МОВ 2.2.7]</p> <p>з'ясовує важливість і прогнозує доцільність подальшого використання</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Створення візуального постеру/презентації/інтерактивної платформи про прочитаний твір сучасної української літератури. • Конференція-обговорення прочитаного.
-----------	----------	--	---	--

			інформації, здобутої з кількох художніх текстів із урахуванням прочитаного ; [9 МОВ 2.4.1 -1] самостійно добирає тексти українських авторів/авторок різних стилів і жанрів відповідно до мети читання; [9 МОВ 2.5.1] бере участь в онлайн-взаємодії, виконуючи різні ролі в невеликих групах і використовуючи типові стратегії співпраці в різних ситуаціях; [9 МОВ 3.2.2] удосконалює власний стиль мовлення, використовуючи різні джерела. [9 МОВ 4.2.4]	
УЗАГАЛЬНЕННЯ ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ВИВЧЕНОГО ЗА II СЕМЕСТР				
1 год				
22	1	Текстуально вивчені та самостійно прочитані учнями/ученицями художні твори. Узагальнення та систематизація вивченого в II семестрі. <i>ТЛ: повторення вивчених у II семестрі понять теорії літератури.</i>	Відповідає на запитання щодо вивченого навчального матеріалу та змісту художніх творів, акцентуючи увагу на важливих деталях; [9 МОВ 1.1.2-1] обговорює актуальність, жанрово-родову належність художніх творів, зв'язок тексту творчістю митців; [9 МОВ 1.1.2-2] самостійно передає за допомогою різних способів і засобів візуалізації власне розуміння вивченого, структуруючи інформацію; [9 МОВ 1.2.3-1] формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу та інтерпретації прочитаних художніх текстів; [9 МОВ 2.2.7-1] керує власною читацькою діяльністю, орієнтується у відповідних джерелах інформації; [9 МОВ 2.5.3] передає зміст вивченого, узагальнюючи, доповнюючи словесно інформацію; [9 МОВ 2.6.1-1] створює самостійно тексти, використовує різні форми їх презентації для досягнення відповідної комунікативної мети; [9 МОВ 3.1.5-1] бере участь в онлайн-взаємодії, виконуючи різні ролі в невеликих групах і використовуючи типові стратегії співпраці в різних ситуаціях; [9 МОВ 3.2.2] удосконалює власний стиль мовлення, використовуючи різні джерела. [9 МОВ 4.2.4]	<ul style="list-style-type: none"> • Літературні конкурси, вікторини, захист творчих проєктів. • Створення інтерактивних тестувань. • Літературна рефлексія. • Формування топ-листа творів-фаворитів за II семестр. • Література для читання влітку.

ПРИКІНЦЕВА ЧАСТИНА

ДОДАТКИ

Додаток 1

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ УЧНІВ

Наказ МОН №1093 від 02.08.2024 р.

«Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання»

<https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-rekomendatsii-shchodo-otsiniuvannia-rezultativ-navchannia>

Додаток 2

ВИДИ РОБІТ ІЗ РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ УРОКІВ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

- складання оповідання (казки) за прислів'ям;
- добір прислів'їв, крилатих виразів, фразеологічних зворотів, що виражають головну ідею твору;
- введення власних описів в інтер'єр, портрет, пейзаж у вже існуючому творі;
- усний переказ оповідання, епізоду твору;
- твір-характеристика персонажа;
- написання асоціативного етюд, викликаного певним художнім образом;
- написання вітального слова на честь літературного героя, автора тощо;
- твір-опис за картиною;
- складання тез літературно-критичної статті (параграфу підручника);
- підготовка проєкту (з можливим використанням мультимедійних технологій) – індивідуального чи колективного – з метою представлення життєвого і творчого шляху, естетичних уподобань письменника тощо;
- складання анкети головного героя, цитатних характеристик, конспекту, рецензії, анотації;
- написання реферату, есе, мінітворів, відповідей на проблемні питання;
- ідейно-художній аналіз поетичного чи прозового твору;
- написання листа авторові улюбленої книжки;
- інсценізація твору (конкурс на кращу інсценізацію уривка твору) тощо.
- підготовка рекламних роликів та літературних білбордів, буктрейлерів та презентацій, мемів, колажів та летбуків, пазлів і ментальних карт, ілюстрацій та коміксів тощо;
- створення віртуальних сторінок письменників у соціальних мережах, акаунтів літературних персонажів, листів-звернень, відеолістів.

Додаток 3

ВИРАЗНЕ ЧИТАННЯ

Вимоги до виразного читання

1. Відтворення емоційної насиченості твору (внутрішнє «бачення», робота творчої уяви читця – особливо поетичного тексту).
2. Розуміння ідейно-художнього смислу, а не лише фактичного змісту тексту.
3. Вміння висловити своє особисте ставлення, передати зміст і настрій слухачам.

Орієнтовна кількість слів для вивчення напам'ять уривків прозових текстів

Клас	5-й	6-й	7-й	8-й	9-й
Кількість слів	50–60	60–70	70–80	80–90	90–100

Рекомендуємо вчителям самим визначати уривки прозових творів (один раз на рік). Для вивчення уривка прозового тексту напам'ять краще вибирати пейзажі, описи зовнішності (характеру) літературного героя чи описи інтер'єру (екстер'єру) будівлі.

Додаток 4

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВИРАЗНОГО ЧИТАННЯ НАПАМ'ЯТЬ ХУДОЖНІХ ТВОРІВ

(за О.О. Ісаєвою)

Бали	Критерії оцінювання
Початковий рівень	
1	Учень/учениця монотонно читає напам'ять лише окремі фрази художнього тексту.
2	Учень/учениця невиразно читає напам'ять невеличкий фрагмент рекомендованого для вивчення твору.
3	Учень/учениця читає напам'ять недостатній за обсягом уривок твору зі значною кількістю фактичних мовленнєвих помилок.
Середній рівень	
4	При читанні напам'ять твору учень/учениця допускає значну кількість помилок різного характеру.
5	Учень/учениця читає вивчений напам'ять твір зі значними змістовими неточностями, порушенням правил техніки мовлення.
6	Учень/учениця читає напам'ять художній твір з окремими орфоепічними та змістовими огріхами.
Достатній рівень	
7	При читанні напам'ять твору учень правильно, чітко передає зміст твору, але виконує його невиразно, монотонно.
8	Вивчений напам'ять твір учень/учениця читає з окремими декламаційними огріхами.
9	Учень/учениця виразно читає напам'ять вивчений твір, але час від часу допускає змістові неточності.
Високий рівень	
10	Учень/учениця виразно, без помилок та неточностей, декламує твір напам'ять.
11	Вивчений напам'ять твір учень/учениця декламує, виявляючи індивідуальне розуміння тексту, своє ставлення до прочитаного.
12	Читання напам'ять твору учнем/ученицею відзначається високим рівнем артистизму, мовленнєвої вправності. Учень/учениця виявляє особисте ставлення до прочитаного, може сформулювати і висловити своє «надзавдання» (мету) читання твору.

ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Державний стандарт базової середньої освіти. Постанова КМУ № 898 від 30.09.2020 р.: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-deyaki-pitannya-derzhavnih-standartiv-povnoyi-zagalnoyi-serednoyi-osviti-i300920-898>
2. Закон України «Про освіту» (Прийняття від 05.09.2017. Набрання чинності 28.09.2017): <https://osvita.ua/legislation/law/2231/>
3. Закон України «Про повну загальну середню освіту» (16 січня 2020 р.): <https://osvita.ua/legislation/law/2232/>
4. Типова освітня програма для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (Наказ МОН від 19.02.2021 р. № 235): <https://mon.gov.ua/storage/app/uploads/public/602/fd3/0bc/602fd30bccb01131290234.pdf>
5. Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання (Наказ МОН №1093 від 02.08.2024 р.): <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-rekomendatsii-shchodo-otsiniuvannia-rezultativ-navchannia>
6. Модельна навчальна програма «Українська література. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Яценко Т. О., Пахаренко В. І., Слижук О. А., Тригуб І. А.). «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 № 883): <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2023/Model.navch.prohr.5-9.klas/Movno-literat.osv.hal/Ukrayinska.literatura.7-9-kl.Yatsenko.ta.in.26.07.2023-1.pdf>
7. Підручник: «Українська література. 7 клас» (автор: Авраменко О. М. Українська література: підручник для 7-го класу закл. загальн. середн. освіти. – К.: «Грамота», 2024).
8. Освітній проєкт «На Урок» для вчителів: <https://naurok.com.ua/biblioteka/ukrainska-literatura/klas-7>
9. Всеосвіта. Національна освітня платформа: https://vseosvita.ua/library?s=&cat=40&is_pay=&page=&class=7&type=5&title_only=&=
10. Всеукраїнська школа онлайн: відеоуроки, тести та завдання для школярів 5-11 класів. Українська література. 7 клас: <https://lms.e-school.net.ua/courses/course-v1:UIED+Ukrainian-literature-7th-grade+2020/course/>